

*****

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

*****

Nyiltér sora 40 fill
Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.
Többszöri hirdetés
nél árengedmény.

*****

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —

Felölös szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
szombaton reggel.

HUSVÉT.

A feltámadás harsonája keresztül zeng a keresztény világon és ébresztő szaván lángot kap a hitnek hamvadó szikrája, új életre kel a haldokló remény . . .

Golgotának gyászaborult keresztjét a halhatatlanság glóriája ragyogja be és a koporsók fagyos zárain a megváltásnak Istencsókja ég.

Alleluja!

Diadalt ül a szellem. mely porsátorából kitört és eget kér . . . A farizeusok bérenc hada ámultan tántorog . . . S az áruló Judás átkot hörögve ejti ki véres zsoldját kezéből . . .

Az istenember sirja megnyílik, hogy győzelmi pálmát tüzzön harcosainak lobogója fölé: hogy szent szerelmével átölelve tartsa a világot, mint a megtépett felhőt a szivárvány, hogy diadalra emelje az eszmét, melyért elvérzett a latrok között, hogy felépítse a

megkezdett templomot; emberegyenlőség, a szeretet nagy templomát, hogy megtisztítsa az emberiség piramidját a szenyitől, mely a tudatlanság sivagtagján rátapadt, hogy szétűzze a szolgaság éjjelét a lelki szabadság ki-gyujtott hajnalcsillagával!

Oh! építsétek ezt a templomot, a szeretet nagy templomát, melynek égbenyuló kupoláit a testvériség hozsanája zengi be! Dobáljátok ki a templomból a fanatizmus füstölgő fáklyáit vigyázzatok a Herosztratesekre, kik ha tüzet gyujtanak, századoknak vivmányai hamvadnak el a zsarátnok között.

. . . Már Zoroaszter korában megkezdődött a nagy szellem csata; Ormuzd és Arimán között . . . s e harcoknak hullámain a váltakozó szerencsével hanykódott az emberiség bákája: míg az idők méhe megszüle a Messiást, kinek lánglelke tüzoszlop gyanánt ragyog korának setét éjjelébe,

s a jézusi nagy eszmék tábora diadalal járja a világot: a kasztok korhadtsorompói egymásután hullanak . . . nyugat kelettel ölelkezik . . . az északi tölgy dél cédrusának testvéri csókot integet . . .

. . . És fog jönni, mert jönni kell — az idők teljessége; melyben „egy akol és egy pásztor“ léssen a világ-szabadság diadalünnepe, melynek meredek ösvényén Krisztus mártírvérrel nyitott utat, amelyet a feltámadás szent dicsfénye ragyog körül . . .

Kövessétek eszméi lobogóját, mely már két ezredéves küzdelemben diadalról diadalra szállva hordja a szeretet tanának istenigéit!

Zendüljön Alleluja dicséretére nagy nevének, aki az elmulás temetőjéből a halhatatlanság csarnokába vezet, s . . . Jök fölébe menydörög: „A szellem halhatatlan és örök!“

A Balkán-háboruból.

(Négy közlemény.)

Irta **Berkó Antal dr.**
m. kir. honvéd ezredorvos.

I.

Felharsant Európa déli részén az égig törő hegyek által megszagott Balkán félszigeten a harcok kürt. Hívó szavára felkesülve a hazaszeretet szent tüzetől, égve a faji gyűlölet indulatától egymásnak rohantak gyilkos fegyverrel kezükben Mars hős fiai. Az emberirtó ádáz harcok sebesültjeinek jajkiáltása elhallatszott az idegen nemzetek emberszerető egyesületeihez. A magyar szent korona országainak vörös kereszt egyesülete is versengve a művelt világ többi nemzetével mult évi október hó 26-án dusan felszerelt missziót bocsátott utnak az egészségügyi intézményekben szűkölködő bolgár hadsereg sebesült harcosainak ápolására. E segélymisszió céljaira a cs. és kir. hadügyminiszter és m. kir. honvédelmi miniszter urak önként jelentkező két-két ezredorvost — köztük e sorok íróját — és 22 egészségügyi katonából álló osztagot vezényeltek, melyhez még egy honvéd tisztiszolga is tartozott.

Fentjelzett napon a keleti pályaudvarról indult utnak meg nem határozott időtartamra a kicsiny, de lelkes csapat. Elhangzottak a magyar kormányt képviselő Némethy belügyi államtitkár, báró Babarezi-Schwartzter egyesületi főgondnok és a budapesti bolgár főkonzul szivből jövő, sziv-

hez szóló bucsuszavai; még egy rokoni ölelés, bajtársi és baráti meleg kézzorítás és a szép számban megjelent rokonok, jóbarátok és bajtársakból álló közönség „éljen“ riadalma és kendőlobogtatása közt futott ki a pályaudvarból a gyorsvonat bizonyos rendeltetés, bizonytalan célpont felé yivén vajai és ibrányi Ibrányi Alice egyesületi főnökasszonyt, Pfann József dr., Klein Sándor dr., Lurtz Hermann dr., báti Berkó Antal dr. ezredorvosokat, Fényes Lászlót, a misszió titkárát és az egyesület 8 ápoló nénéjét. Végig szágulda a szép magyar alföldön, estére a határállomásra, Zimonyba érkeztünk, hol a személynovattal előre küldött legénység csatlakozott az ezáltal teljes számúvá vált misszióhoz. Éjjel 11 órakor Belgrádba érkezésünkkor az ottani bolgár konzulátus képviselője és néhány ott lakó honfitársunk várt. Még utközben megismerkedett a genfi kereszt internacionális jelvénye alatt utazó társaság a vonaton lévő és hasonló céllal utazó Walter von Oettingen, német sebész professzorral, aki 1 és fél évig tartó egyéb hadsebészeti tevékenységén kívül a japán-orosz háboruban általa alkalmazott „mastisol“-os kötözőszerével tett méltó hírnévre szert. Most a szerb kormány meghívására sietett átvenni az egyik belgrádi nagy kórház vezetését. Elbucuszva a kedves modoru, sok hasznos tapasztalatát elbeszélő német professzortól, az állomásfőnököt kerestük fel és nem a legnagyobb örömmel vettük tudomásul, hogy csak reggel fél 9 órakor indulhatunk tovább Szófia felé.

A belgrádi pályaudvar igen érdekes hadi képet mutatott. A vasuti szolgálatot műszaki katonák látták el, a nyüzsgő ember-tömegben három közül kettő katona volt. Igen jó benyomást tettek a szerb esendő- rök piros hajtókás, sötétkék ruhájukban; Mauser szerkezetű, fegyverök, a hozzá tartozó rövid szurony, a bőrtoktól előcsillanó ismétlőpisztoly s a hetykén felszemre vágott tányértetejű orosz szabásu sipka igazán mareona külsőt kölcsönzött a napbarnította, erélyes arcifejezésű hadfiaknak. Az étterembe menve egy esésze meleg kávéra, igazi balkán kép tárult elénk. Füst, gőz, ázott bunda és ételszag, asztalterítők, melyek valaha, igen régen lehetek tehérek, hangos láрма. Az egyébként is szűk helyiség tömve katonai és polgári személyekkel. Ugyanazon társaságban ivott, dalolt, politizált őrnagy és közvitéz. Utóbbiak 40—50 éves elhízott nyárspolgárok, kik oldalfegyver nélkül, de egyenruhában teljesítenek az állomáson különféle szolgálatot. Más asztalnál új és elnyűtt egyenruhában tisztek, kiket hozzátartozóik kísérték a vasúthoz, indulván Kumanovo-Skoplje (Üszküb) felé. Megismerkedtünk több szerb tiszttel, nagyrészt tartalékos vagy nyugalmazott századosok és főhadnagyk, hadbiztosi szolgálatot teljesítenek. A raktárak előtt és a pályaudvarban számos 50—60 éves öreg népfölkelő állott őrt polgári ruhában s csak a szuronyos, ujonnan barnított és vállsijjal ellátott Berdan-fegyver és tölténytáska sejteti bennök a katonát. Őrhelyeiken igen kedélyesen cigarettáztak, sőt némelyik falhoz támaszt-

Március 15 Ipolyságon.

A szokott kegyelettel ünnepelte meg Ipolyság a szabadság napjának év fordulóját. Az összes középületeken, hivatalokon és a legtöbb magánházon nemzeti lobogó volt kitűzve.

Reggel ünnepi mise volt, melyen ott voltak az iskolák növendékei. A polgári leányiskolában d. e. 11 órakor kezdődött az ünnep. A növendékek által meglepő ügyességgel előadott szavaltok, a szép ének és zeneszámok tanúságot tettek a tanári kar lelkiismeretes fáradozásáról, valamint az önképzőkör fejlesztő hatásáról. Az ünnepi beszédet Schiller Irma polg. isk. igazgató tartotta, ez alkalommal is az ő fényes szónoki tehetségének és nagy tudásának szolgáltatván bizonyosságát.

Este hét órára az egész város ki volt világitva és az ünnepet rendező iparoskör fáklyásmenettel vonult a piactérre, hol nagy közönség gyülekezett. A szózat eléneklése után Eszéni Károly szavaltta el lelkesen a „Talpra magyart”. Azután Pompéry Aurél dr. ipolyszakállosi plébános mondotta el az ünnepi beszédet.

A csendes kis Ipolyszakállos plébánosa, a megyebeli lelkészség egy kiváló tagja. Elismert névvel bíró történetbuvár, kinek történelmi tanulmányai sűrűn jelennek meg a fővárosi lapok és folyóiratok hasábjain. Tagja a Magyar Történelmi Társulatnak és ezen minőségében nemrég a tudományos Akadémia nagytermében tartott előadását. Az ő dolgozó szobája gyűjteménye a becses kéziratoknak, a negyvennyolcas idők és az emigráció korából sok érdekes anyag van ott összegyűjtve. Fia néh. Pompéry Jánosnak a Pesti Napló volt szerkesztőjének és a látogató könyvtára, képei és iratai középette egyszerre egy fél évszázaddal visszarojponni vél a multba, mikor Kemény Zsigmond báró, Jókai Mór voltak a napi sajtó munkásai. Szerény eszközökkel, de óriási lelkesedéssel . . .

Pompéry Aurél dr-t, a tudóst vélte az Iparos kör vezetősége felkérni és csakhamar

kitünt, hogy egyben a nagyszabású szónokot is sikerült megnyernie az ünnep fényének emelésére. Nemcsak beszédének tömör és érdekes tartalma, hanem rendkívül szép hangja és magával emelő előadása felfedezték őt, mint elsőrendű szónokot a megye székhelyének közönsége előtt. Még napokig utána is elragadtatással nyilatkoztak arról azok is, kik — szabadelvű politikai párt állását nem követik.

Ünnepi beszédéből alábbiakat közöljük, helyszüke miatt nem adhatván az egésznek helyet.

„Ez a szó: március jelenti tehát Magyarország ujjaszületését, március 15-ike pedig jelenti azt a költői, drámaián szépséges mozaikat, mit a nagy idők történetébe a nemzet virága, az ifjuság varázsolt bele.

S ha minderre visszaemlékezünk, lehetetlen, hogy lelkünket csodálat ne töltse el s büszkék ne legyünk arra, hogy magyarok vagyunk. Mert hogy egy nép, melynek elpusztítására ugyszólván minden összeesküdött, melyet annyi vihar dult, melyen annyi csapás végigszántott, mely a szatmári békekötés után szinte már a kihalt fajok közé tartozott, mert hisz fel van jegyezve, hogy akkor alig volt már egy millió magyar is a földön, — hogy egy ilyen nép, mely 30—40 évvel a nagy francia forradalom után itt — kelet és nyugat mesgycjén — még teljesen a középkorosság sivárságában sinylődött, — egy Széchenyi István ihletett szavára s azután az ő tanítványiára, legfőképp Kossuth Lajoséra, ki mindennek felett képes volt felgyújtani a szivekben a lelkesedés tüzet, felébredjen halálos álmából, dermedtségéből és ugyszólván egy rohammal vivja ki magának az egyenrangú helyet Európa boldogabb s haladóbb népei között s — egy csapással létesítse a faji jellegének, nemzeti különleges művelődésének fennmaradását időtlen időkhig biztosító intézményeket: — ez, melyen tisztelt ünneplő közönség, oly tüneményes, más népeket meghaladó szellemi és erkölcsi erejét tanúsítja e népnek, hogy minket, kik e nép fia vagyunk, ezek elgondolására valóban csak a csodálat és büszkeség érzése foghat el.

Engedjék meg, hogy egy kérdésre feleljek még, arra, hogy melyik volt a magyarságnak az az erénye, mely az 1848. márciusi események keretében legfényesebben ragyogott, — mely, hogy úgy mondjuk, a többibe életet öntött, azt is kibontakozásra bírta, a felett uralkodott, azt kormányozta?

Szabadság, egyenlőség, testvériség, — ez a három szó volt reírva a nagy francia forradalom óta minden forradalom zászlajára. De nekem úgy tetszik, hogy a mi 1848. márciusi, békés forradalmunk zászlaján ez a harmadik szó: a testvériség tündökölt legfényesebben.

Ez a testvériség volt az az erény, mely — fájdalom — oly gyakran cserben hagyta a magyart. 1526-ban megvolt a hősiség, 26000 magyar neki mert menni 200000 töröknek, de nem volt meg a testvériség — és Mohács „nemzeti nagylétiünk nagytemetője” lön. S történetünk folyamán hány gyászos eseményre el lehet még mondani a költővel: „Ezt visszavonás okozá mind s durva irigység, egységünk történ törve hanyatló erők”.

De 1848-ban mintha a nemzeti géniusz százados aléltságából támadt volna fel s érintette volna meg százazrek szívét, — urrá lett azok felett a testvériség.

Ez indította a magyar nemességet arra, hogy megszüntesse a születésből eredő kegyetlen különbséget, az édes gyermekek és a mostohák, a joggal bírok és a számkivetettek, a boldog örökösök és a kitagadottak különbségét — és ledöntvén a válaszfalakat, mik széttagolták ezt a nemzetet, egy honpolgári, testvéri kötelességbe olvasszon minden magyart.

Meglett a szabadság, megett az egyenlőség, de mindézt a testvériség hozta létre.

Elévülhetetlen, hervadhatatlan érdeme marad ez az 1848-i magyar nemességnek, hogy amit máshol véres tusák árán kellett kivívni a kiváltságosoktól, azt ő önkényt adta oda.

Sokan ma ezt mintha tagadnák, de aki ismeri azon kor történetét, aki sárgult leveleket is olvas azon időkől, az tudja jól, hogy nem félelem, nem önzés, nem salakos

ván a vele együtt előregedett fegyverét, földön ülve és bóbiskolva édesen álmodozott a jövő győzelméről. Kivánatra szó nélkül mutogatták fegyvereiket. Az éjjelt a vasuti kocsikban töltvén, reggel átraktuk podgyászainkat a Szófia felé induló vonatra.

Utunk őszi szinompában álló erdők, buja legelők és még le nem tarolt kukoricások közt vezetett. Itt-ott patakok, folyócskák ezüstös szalagja kanyargott. A hidak két oldalán, kanyarulatoknál, átjáróknál és alagutaknál mindenütt, Berdan-fegyveres rozsdás vitéz a kukoricaszárból összetakolt örkunyhó előtt. A térdig érő sárral fedett utakon mogorva esendőrök vitték hosszú sorokban a fehér darócba öltözött újoncokat és tartalékosokat, kiknek arcáról nagy lelkesedést leolvasni nagy feladat lett volna. Állomásokon mindenütt népfelkelő őrség; parancsnokuk csak abban különbözik legényeitől, hogy puska helyett kard a fegyvere. Láthattunk náluk régi, sárgaréz veretű, kozák kardot, rozsdás gyalogsági tiszti vagy lovassági kardot a legkülönbözőbb fajtákban. Itt-ott egy-egy Gasser-revolver is volt felfedezhető. Vasárnap lévén, az állomásokra gyűlt nyomott hangulatu bémész közönség, óriás részben nők és gyermekek kíváncsian tudakolták, hova megyünk s míg a nép egyszerű, őszinte gyermekei virággal és hangos „zsivió”-val kedveskedtek, az intelligens rész neheztelő megjegyzéseket tett, miért nem maradunk a szerbeknél s volt olyan is, aki „vizontlátásra Bosznia-

ban” szavakkal bucsuzott. Ily és hasonló ellenséges kifakadásokban mindig elüljártak a tollas kalapos hölgyek. Poétikus jelenet volt, midőn egy szép kis szerb leányka átadott nekem Milan Stjepanovic nevű vőlegényének címzett levelet, felkérve, hogy ha össze jönnek adjam át. Az irigylésre méltó vőlegény tartalékos hadnagy volt a szerb 6. gyalog ezredben, de véle nem találkoztam.

Egyik állomáson egy gyalogsági zászlóalj vasuti vonata pihent.

Lehetek 700—750-en egy törzsszázados — négy rózsácska a vállszallagon — parancsnoksága alatt. A 15. gyalogezredhez tartoztak. Egy magyarul tudó és Budapestben lakó cipész mesterségű szerb tizedes volt tolmácsunk. Volt itt mindenféle egyenruha. Kaki-öltözék, sötétkék dolmány, szürke kabát, kaki színű katonai hasonló szabású sötétkék polgári sapka, báránnyőr kucma buzérvörös lefentnyűvel, buzérvörös hajtókás kaki-, skarlátvörös hajtókás sötétkék és ősrégi füzöld hajtókás barna köpeny, fekete és sárga csizma, „cugos” és füzös cipő, boeskor, lábszárvédő stb. . . Igazi Falstaff sereg! Tiszt csak 11 volt a zászlóaljnál, köztük 8 tartalékos, legnagyobb részt főhadnagyk. Járóművük 6 volt, köztük csak 2 katonai. Fogatolásuk apró, gubancos lovacskák. Irigykedve nézték a mi egészségügyi katonáink vadonatúj egyenruháját és főleg a hátbőröndöket, mert bizony az ő hátukon csak szürke csizmagal paraszt tarisznya lógott kocmadzsiggal felkötözve. Fegyverzetük vadonatu

Mauser, s mint dicsekedve mondták, fejenként 80 töltény rejtőzött tölténytáskájukban és hófehér kenyerzszakjaikkban. Igen érdekes látvány volt egy más állomáson egy szerb kórházvonat. Erre méltán büszke lehet, aki berendezte. III. osztályu személykocsik voltak átalakítva, igen jól felszerelve 2 sorban vasrudakra függesztett hordágyakkal, sőt olyik kocsiban szalmazsákokból, derékaljakból készült kényelmes fekhelyek voltak. A vonat közepén műtőtermül szintén átalakított személykocsi szolgált, kifogástalan sebész felszereléssel. Mindenütt rend, tisztaság. Sebesültjeik tiszta, kifogástalan kötésben, üdítő ételekkel, italokkal bőven ellátva. A vonat parancsnoka egy törzsszázados orvos volt, aki Bécsben szerezte orvosi diplomáját. Rendelkezésére csak 12 egészségügyi katoná állott, ami a 124 sebesülthöz igen kevés. A sebesültek között 46 sebesültvívő is volt, kiket a törökök emberszerető munkájuk közepette szurtak, vagy löttek meg. Felemlítésre méltó, hogy egy féregnyulvány-gyuladásos (appendicitis) török őrnagy is volt a sebesültek között, kit a szerb katonarvosok a vonat műtőkocsijában operáltak meg.

E példásan és célszerűen berendezett kórházvonat szép emlékeit nagyon lefontotta egy további állomáson egy betegvonat megszemlélése. Pizkós teherkocsikkban kevés, azott, rohadó szalmán zsufolva voltak a sebesültek. Nem osztályozva, végyesen könnyű és súlyos.

Igen kevés ápoló személyzet, semmiféle

oportunizmus dolgozott akkor a szivekben, hanem az a szent hevület, szent láz, mely forradalmivá magasztja az embert a szó legnemesebb, legszebb értelmében, s ha kell, meggyőződéséért felviszi a vérpadra, a bitófa alá is.

S ez a testvériség volt azután az, mi a szabadságharcban együtt ontatta véréit e haza minden rendű s rangu fiával a csatamezőkön.

S mikor a szabadságharcot leverték s reáborult e hazára az abszolutizmus sötét sége, ez a testvériség volt az, melynek napja behintette sugarait abba a sötétségbe, mely vigaszt, erőt adott, mely egybeforrasztott minden magyart, hogy törhetlen ellenállással kivívja a jog győzelmét, a kiegyezést.

Az 1849-et követő esztendőben a nagyemlékü magyar államférfi: Somssich Pál megírta „Das legitime Recht Ungarn und seines Königs“ című művét — németül volt az írva, mert Bécs számára írták — és abban azt írta Somssich, hogy csak egy párt van ebben az országban: a magyar ember pártja.

Elmondtam amit mondandó valék ezen a szent, ezen a gyönyörű ünnepen.

Még csak egyet: A márciusi intézmények élnek még ma is, — A márciusi eszmék nem pusztá emlékei a multnak, élnek azok még ma is — és ma talán még duzzadóbb erőben mint valaha.

S van baj, van veszedelem elég még ma is, nemcsak a multban volt.

De hogy mi felülemelkedjünk minden bajon és veszedelmen, egy dolog kell ma is, mit ápoljon szívében és gyakoroljon tetteivel minden magyar, amiért imádkozunk kell mindnyájunknak, hogy megadja nekünk az Isten, ami erőssé tesz, ami biztosítja a győzelmet, a békét, egy dolog: A testvériség.

Hatásosan szavaltak még Adler Kálmán és Sztraka Gyula, az iparoskör tagjai és a Hymnus elénekzése után oszlani kezdett a nagyszámu közönség.

Az ünnepet a Bucskó-féle vendéglőben következő társasvacsera fejezte be. Az első felköszöntőt Tölgyessy Ferenc dr. mondotta,

köszönetét fejezvé ki, Pompéry Aurél dr.-nak fáradozásáért. Felszóaltak még Gálosi Soma, Pompéry Aurél dr., Himmler Sándor dr., Herczeg Vince és Pellikán Ferenc.

Az iparoskör ez évben is, a nagyközönség támogatása mellett derekasan megfelelt ama magára vállalt feladatának, hogy a nemzet feltámadásának évfordulóját ünneppé tegye.

Március 15 a vidéken.

Megyeszerte megülték a szabadság ünnepe, és sok községben legalább az iskola falai közt a tanító hazafias érzülete tette növendékei előtt emlékeztetéssé ezt a napot.

Nagyvaroson délután 6 órakor a Hymnus elénekzésével, majd Donáth Szilárd elnöki megnyitójával kezdődött az ünnepély, kimagasló pontjai Lnbancz László ref. lelkes ünnepi beszéde, Fest Vilmos és neje négykezes művészies zongora játéka, Valló János szavallata, Heyer Róának Fest Vilmos zongora kíséretével előadott „A Magyar dal“ című melodráma szavallata, Foller Gyula. Metzker Géza hegedű és Kallós János tárogatóján előadott „Kuruc egyveleg“ s Zoller István és Metzger Géza hegedű duettje voltak. Utóbbi is Fest Vilmos kísérte zongorán. Donáth Szilárd zárószavai után a Szózat elénekzésével ért véget a nagyszámu közönség részvételével lefolyt ünnep. Utána a kasszinó helyiségében társasvacsera volt, mely a fiatalság tánc mellett a reggeli órákig tartotta együtt a megjelent társaságot.

A Vámosmikolai „Polgárikör“ nagy lelkesedéssel ünnepelte meg március idusát, este a kör helyiségében. Az ünnep a dalárda Hymnus elénekzésével kezdődött, Szkacsik György szavallata a „Talpra magyar“-t Vékony János pedig, az 1848 című Petőfi költeményt. A többi elhangzott alkalmi beszédek után, a dalárda a közönséggel együtt a „Szózat“-ot énekelte. A közönség egész éjfélig együtt maradt.

Nagypeszeken Salga Endre ref. tanító az iskolásnövendékeivel és az általa alakított polgári olvasókor közreműködésével már tizenkettő ízben tartotta meg a szabadságharc évfordulójára rendezett emlék ünnepet.

Az iskolás gyermekek délelőtti iskolai

ünnepe után az olvasókor tagjai, a község jelenlevő nagyközönsége részére este 7 órakor az énekkar közreműködésével a következő műsort adták elő.

1. „Hymnus“ ének. 2. „Emlékbeszéd“ tartotta Salga Endre, 3. „Kossuth bucsuja“ ének, 4. Márc. 15. Szavallata Rácza István, 5. „Kossuth indulója“ ének, 6. Márc. 15. Szavallata Berta Árpád, 7. „Adjon Isten“ ének. 8. Márc. 15. Szavallata Nagy Lajos és Bóna Lajos. 9. „Bezáró beszéd“ tartotta Salga Endre. 10. „Hazádnak rendületlenül“ Ezt követte egy zártkörű tánemulatság.

Ipolynagyfaluban az ottani tanító fáradozott az ünnep létrehozása körül. A bőjt dacára megjelent az ipolyszécsénkei plebános, ki az ünnepet a templomban litániával kezdte meg. Onnan az iskolás gyermekek és a lakosok szép négyes sorban nemzeti színű zászlókkal a plebános és a tanító vezetésével a szépen kidíszített iskola terembe vonultak. Az ünnepet Csögley Kálmán plebános szép hazafias beszéddel megnyitotta Rábay László kántortanító pedig a Hymnuszt énekelte a gyermekekkel, azután következtek az alkalmi versek és énekek sorozata, mely másfél óráig tartott.

A hétről.

— március 21

A husvét jelképekben.

Hosszúfülü nyulak, pirosra meg kékre festett tojások ábrázolatját küldöztük egymásnak.

És úgy hisszük, hogy a levegő rózsavizek illatával van tele.

Más szóval: mi, sohasem csüggedő és egy kis reménykedésre mindig kapható emberek újból ünnepi, legfőbb ünnepi hangulatba ringatjuk el magunkat.

És megállítjuk az életünk óráját, két-három napra.

És becsukjuk lelkünk házána ajtaját, azzal a cselédség számára szóló utasítással, hogy a gondot még akkor se

űdítés. Sőt kötések is átvérezve, lecsuszva, bőven adva alkalmat másodlagos fertőzésre. A sebesültek közt volt egy magyarországi szerb katona szökevény is, a ki a cs. és kir. 86. gyalogezredtől szökött meg és beállva a szerbhadserégbe, mindjárt a legelső ütközetben elérte a megérdemelt büntetést egy török srapel golyó alakjában.

Ugyanezen állomáson láttunk egy műszaki félzászlóaljot, igen kitűnő, modern egyöntetű bordóhajtókás kaki egyenruhában, kifogástalan csizmákban, rendesen felszerelve. A tisztikar nagyobb része itt is tartalékos volt. Feltűnt a két igen fiatal 25—27 éves százados századparancsnok. Igen barátságosan elbeszélgettünk, sőt hadi levelezőlapokat is bocsátottak rendelkezésünkre.

Nisben tömve volt a pályaudvar sebesültszállító vonatokkal és más katonai szállítmányokkal. Állandóan énekeltek a kumanovói győzelemtől is ittas harcosok a szerb nemzeti dalokat, zsviőztak, le s föl járkáltak hangos kardcsörtetéssel. Az étteremben méregdrágán rossz sör és rossz káposztát lehetett csak vacsorázni. Dícséretökre legyen mondva, hogy a zsufolt étteremben meglátván a genfi keresztet, rögtön helyet csináltak nekünk, az ott lévő szerb tiszték s tört németiséggel adták elő a kumanovai győzedelmet, elbeszélésükben oroszlanrészt juttatva a szerb tűzértségnek. Mondani sem kell, hogy ők is tü-

zerek voltak. Egy szerb őrnagy-orvossal is beszélgettünk, ki a Sándor király meggyilkolásakor mint királyhű katona kénytelen volt Angliába menekülni, s csak a mozgósítás kitörésekor jöhetett haza és kapta vissza előbb viselt rangját. Mint a legtöbb szerb katonaorvos németül tudott.

Éjfélt után 1 órakor érkezünk Czari-bródba, a bolgár határállomásra. A vasuti állomás parancsnoka, egy tűzér alezredes, igen kedvesen fogadott. Óráinkat az innen érvényes 1 óra 13 perccel előbb járó keleti időhöz igazítva, s egy pohár forró csajt (thea rum nélkül) fogyasztva, tovább indultunk. A bolgár állomásokon és a pályatest mentén, mint Szerbiában, itt is a népfölkelés állott őrt. Felszerelésük szintén Berdan-fegyver, de vallszj helyett kómadzag lóg rajta, és történytáskája is csak minden 5—6 embernek van. Ruházatok polgári, mindeniknek báránybőr kucsmáján ott fénylik a fémoroszlános bolgár cimér, és a legtöbbnek ósdi öreg, zöldhajtókás hamuszürke katonaköpenyegje is van. Igen hideg éjszaka volt a fűtetlen vonatban és megkönnyebbülve lélegzettünk fel, midőn 41 órai fárasztó utazás után október 28-án reggel 6 órakor megérkezünk Szófiába.

A nagyarányu szép, tisztán tartott tágas pályaudvar, ép úgy, mint Belgrádban, valóságos tábor volt. Rakodófelben lévő katonai vonatok, vig hadi nép, komoly léptekkel ballagó népfölkelő őrség. Foga-

dásunkra Mittag-Lenkheim Rudolf br. követségi tanácsos és Bánffy Zoltán br. követségi attasé jelent meg, kikhez, dacára a kora reggeli óráknak, a Szófiában tartózkodó számos magyar bankhivatalnok csatlakozott. Jól eső érzés töltötte el egész valónkat, úgy az igazán meleg üdvözlő szavak hallatára, valamint amidőn láttuk, hogy mily mély tisztelettel adózik a bolgár nép a monarhiánkat képviselő követségi tanácsos iránt. A reánk várakozó bérkocsik elé apró, kócos lovacskák voltak fogva. Hja a rendes fogatolás most valahol Lozengrad (Kirk-Kilisse)—Lüle Burgas között nehezebb és hasznosabb munkát végez. A Hotel Bulgariában szálltunk meg, hol kéjes élvezettel fogtunk neki a napok óta elmaradt mosdásnak, öltözködésnek, majd kíváncsiságunk az utcára vitt.

Szófia 120.000 lakosu fejlődésben lévő város. Van villamos világítása, villamos vasutja. A város közepén szép kertben áll a méltóságteljes királyi lak. Köréje csoportosulnak a minisztériumok és külföldi követségek palotái. A városnak ez a része teljesen modern, 2—3 emeletes bérpalotákkal és nyugateurópai kényelmet nyújtó szállodákkal. A külső utcákban látszanak még a régi Szófia eltűnőben lévő maradványai.

(Folytatjuk.)

bocsássá be, ha vakmerően kopogtatna.

Jól tesszük, ha így tesszük, mi fáradt emberek,

A természetben nincs ünnep.

A nap kél és a nap lenyugszik s vagy derűs égen vagy felhők mögött fulja meg utját.

Ez minden különbség évmilliók óta.

Az ember ellenben kurta életre születik, kurtára mint a nyulfark, de ezt a kurtaságot gondossan apró részletekre osztja.

És él éhessen él szomjassan, örökön várva, mit kap a nagy urtól, a csillogó étlettől.

És üres tojáshejak kerülnek sorjába a tenyerébe.

Fehérek és közömbös színűek.

Aztán ünnepnapokon színesre festi őket.

... Valahogy így szimbolizálhatja a nyul és a piros tojás husvét szent ünnepét.

Az Állatvédő Egyesület közgyűlése.

A Hontvármegyei Állat- (és madár)-védő Egyesület Ipolyságon e hó 14-én tartotta rendes közgyűlést Draskóczy Jenő egyesületi elnök elnöklése mellett.

A közgyűlés lefolyása következőképp történt.

Árvai József pénztárnok bemutatja az 1912 évi számadást mely 796 K. 25 fillér bevétellel szemben 434 kor. 04 fillér kiadást mutat fel s így 361 K. 21 fillér maradvánnyal zárult, mely f. 1913 éyre áthozott, kéri a számvizsgáló bizottság által felülvizsgált számadás jóváhagyását s részére a felmentvény megadását.

Ezután Bolgár István titkár, jegyző felolvassa jelentését az egyesület működéséről.

A jelentés szerint az egyesület 49 új taggal gyarapodott, a tagok összlétszáma 176.

A taglétszám ezen örvendetes szaporodása első sorban Árvai József mint egyesületünk kiváló pénztárosának érdeméül tudandó be, ki lelkes buzgalommal látja el egyesületünk ügyeit és minden alkalmat megragad, hogy tagjaink létszámát növelve és a közérdeklődést egyesületünk iránt fölkelte.

Az orsz. állatvédő egyesület, az egyesület kiváló elnökét b. Szokolói Alajost díszoklevéllel tüntette ki.

Az orsz. állatvédő egyesület kísérleti célokra ajánlotta a madáresőség gyűriük beszerzését. A gyűriük, igen beváltak s a tagok között beszerzési áron részint ingyen kiosztottak

Kiosztott az egyesület 5 drb. galambductetöt 8 drb. ablaketetöt, 23. dr. fészekodut.

Az éhez és didergő madarak tapasztalat szerint nagy számmal keresték föl az etetőket és éjjelre az odukat; viszont kedves szórakozásban részesítették az őket néző madárkabarátokat.

Kiosztott az egyesület 241 drb. gyermeknaptárt. E naptárak a várt eredménynek megfelelnek, sőt tapasztalat szerint alkalmasak arra, hogy a gyermekek körében az állatvédelmet az állatvilág ösmeretét terjesszék.

Özv. Chorinszky Igóné grófné és Wiczek Mária grófné az egyesület céljaira 10 koronát 30 koronát az ipolysági takarékpénztár és 20 koronát a hontmegyei népbank adományozott.

Az állatkinzók és a hasznos madarak pusztítóinak kinyomozásával buzgalommal jár az egyesület kezére az ipolysági rendőrség.

A közgyűlés a jelentést hozzászólás nélkül tudomásul veszi, s a választmány javaslatát elfogadja:

Chorinszky Igóné grófné és Wiczek Mária grófné az Ipolysági takarékpénztár és Hontmegyei Népbank rt. egyesületnek az egyesület részére tett adományokért jkvi köszönetet szavaz.

Hasonlóképp elismerését és jkvi köszönetét nyilvánítja tagok gyűlése körül kifejtett fáradozásaiért Árvai József, Draskóczy Edit és Margitnak, Buzás István szobi plébános, Himler Sándor dr. alelnök, Steinhübl Ambrus esperes plébános, Nagy Géza pereszlenyi esperes plébános, Pálffy Péter kir. tanfelügyelő, Wágner János vasúti vendéglős, Sipos Mihály áll. ig. tanító, Tóth Ignác felsőúri rk. plébánosnak

Az állatvédelem című folyóirat előfizetési díja fejében 176 tag után á, 50 fill. összesen 88 koronát kiutal.

Az orsz. Gyermekszanatórium Egyesület segélyezésére egyszersmindenkorra 10 koronát utal ki.

Az ipolysági rendőrök jutalmazására pedig hasonlóképpen 10 koronát utal ki.

Gálósi Soma a számvizsgáló bizottság nevében beérjeszti az egyesület 1912 évről szóló és felülvizsgált számadásait jelenti, hogy a számadások rendben találtak s javasolja Árvai József pénztárnok részére a felmentvény megadását.

A közgyűlés az igazgató választmány által is felülvizsgált számadásokat elfogadja és Árvai József pénztáros részére a felmentvényt megadja.

Schmid Arthur szükségesnek tartja, hogy a szarkák pusztítására egyesület miként a múlt évben a folyó évben is jutalmat tűzzön ki, a tojások szedéséért kifizetett jutalom célra nem vezető, mivel a szarka a tojásait ha elszedik ismét költ, inkább az öreg példányok pusztítására kifizetett díjat kell felemelni.

A közgyűlés többek hozzászólása után a szarka fiókák darabja után, minden beszolgáltattott fejért 10 fillér, a szárnyra kelt példányokért darabjéért pedig 5 fillér díjat állapít meg.

Himmler Sándor dr. előadja, hogy a szarkákat igen nehéz pusztítani a város belterülete hemzseg a szarkától, mivel azonban főberet vagy egyéb löfegyverrel a város belterületén lövöldözni tilos, teljesen tehetetlen a közönség ezen kártékony és szemtelen madarakkal, szemben.

Indítványozza, hogy az elnökség tegyen lépéseket a járási főszolgabírónál oly irányban, hogy indokolt esetben kellő óvintézkedések mellett engedje meg ezen kártékony madaraknak a város belterületén löfegyverrel való elpusztítását.

A közgyűlés az indítványt elfogadva a további közbejárásra az elnökséget kéri fel és bizza meg.

Himmler Sándor célszerűnek találja, hogy az egyesület miként az előzőekben részint az egyesület jóvedelmének szaporítására, részint pedig, hogy a közönség érdeklődése az egyesület iránt ébren tartassék, nyári mulatságot rendezne.

A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadja. A program összeállításával és rendezéssel a vigalmi bizottságot megbizza.

Végül Pálffy Péter kir. tanfelügyelő javasolja hogy a közgyűlés az egyesület vezetése és ügyeinek vitele körül tanúsított ügybuzgalmáért, tevékenységéért az egyesület tisztikarának bizalmat és elismerést szavazzon.

A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel a javaslat értelmében határoz

Több tárgy nem lévén az elnök a közgyűlést a tagok éljenzése közepette berekeszti.

— Nagyszombaton szabad husvénni. A magyar püspöki kar fölterjesztést intézett a pápához arról a nálunk terjedő szokásról, hogy a római katolikus hívők már nagyszombaton délután husvételt fogyasztanak, holott a nagybőjt csak másnap husvét vasárnapján, ér véget. Erre a fölterjesztésre most érkezett meg a pápa válasza, mely úgy dönt, hogy a jövőben egyházi szempontból tűrhető ez a szokás.

— Jankovich Béla m. kir. kultuszminiszter a husvétli ünnepeket családja körében térsai birtokán tölti, honnét ünnepek után Budapestre tér vissza.

— **Báti Berkó Istvánék jubileuma.** Báti Berkó István kir. tanácsos, az Ipolysági Takarékpénztár vezérigazgatója és felesége Keller Mária e hó 19-én ülték meg házasságuk negyvenedik évfordulóját. A jubiléus házaspár tiszta, harmónikus és boldog frigyük eme ritka szép határállomásáról büszke érzéssel, és felemelő lelki öntudattal vethet visszapillantást eddigi életére. Báti Berkó István vármegyénk és Ipolyság város közéletének egy évtizedek óta élénk szerepet vívó férfja, s ahogy vármegyénk közdolgainak intézésében megvan a maga egyéni fajsulya, ugy Ipolyság város fejlődésének, kulturális és társadalmi intézményei létrehozásának sikeres munkájában is mint a város egyik vezető egyénisége nevezetes részt vállalt mindig. Fenkölt lelkű felesége pedig ez a tiszta szívből jő aszszony, a jótékonyság, a közadakozás terén, ahol könnyet letörölni, nyomort enyhíteni, s általában nemes célt előmozdítani kell, példamutatásban mindig az első sorban áll. És az ő szinte páratlanul álló gaval-lér, vendégszerető házuk ami széttagolt, apró kottériákra oszlott társas életünknek sűrűn és szívesen felkeresett központja. Most tehát, midőn a jubiléus házaspár életének ily nevezetes napjához ért el, bár ezt a szép évfordulót csak a legszűkebb, legmeghittebb családi körben ülték meg — az ő, gyermekük és unokáik örömeiből részt kértek az ő nagyszámu barátai és tisztelőik is.

— A posta és táviró köréből. A budapesti posta és táviró igazgatóság Galina Béla posta és táviró segédtisztet segédellenőrré léptette elő, és Nickel Róbert posta és táviró tisztet Balassagyarmatra helyezte át.

— **Korai husvét.** Az idén szokatlanul korai időre esik a husvét. Március 23-án lesz ez a nagy ünnep, tehát a lehető legkorábbi dátum, ami 1856 óta nem fordult elő. Tudnivaló, hogy husvétot mindig az első tavaszi teliholdat követő első vasárnapra tűzik. Ha azonban a tavasz kezdeti teli hold és vasárnap egybesik, a husvét ünnepe így a következő vasárnapon lesz. Következik ebből, hogy husvétet legkorábban március 22-én és legkésőbb április 25-én kell ünnepelni. E legkésőbbi terminusra legutóbb 1886-ban esett és legelőbb 1943-ban ismétlődik meg. A legkorábbi terminusra március 22-ére 1761-ben és 1818-ban esett husvét, a mi a huszadik században többé nem is fordulhat elő. Mint mostan március 23-ára, legkorábban 2003-ban esik husvét. A husvét korai terminusának az a természetes következménye, hogy korábbra esik minden bolygó ünnep. Így Hushagyó kedd február 4-ére esett. Nagypéntek pedig a tavasz kezdetének napjára, március 21-ére, Aldozó esütörtök május elsején lesz, Pünkösöd pedig május 11-én.

— **A tavaszi esküdtsek.** Az ipolysági kir. törvényszék e hó 17-én tartott tanácsülésében sorsolta ki a főljástromból azon esküdteteket, kik az április hó 14-én kezdődő tavaszi ülészakon az esküdtzéki bíróság tagjai lesznek. Ez a névsor a következő.

Rendes esküdték: Róth Simon földberlő Baráti, Sümeg Ottó földberlő Vámosmikola, Vermes Ervin okl. mérnök Ipolyság, Tresztyánszky Ferenc nyug. ezredes Nagycsalomán, Burian Pál gazdatiszt Zalaba, Link Miksa kereskedő Ipolyság, Plathy Antal vaskereskedő Selmebánya, Milch Armin intéző Bozók, Szabó István (felső) földmives Alsófegyvernek, Sárfi Géza gáz-

gyári felügyelő Ipolyság, Fekete István licéumi tanár Selmecebánya, Gorzó Nándor városi mérnök Ipolyság, Vörös Ferenc városi főjegyző Selmecebánya, Szerényi Nándor nyug. adópénztárnok Korpona, Benkovics Pál molnár Alsófejevernek, Marezy Miksa óras Ipolyság, Bodonyi Gyula földbirtó Lontó, Csontos Bálint molnár Garamsalló, Hubert Kálmán városi tanácsnok Korpona, Szegedi Manó keresztesmáros Hontudvarnok, Szokoly Károly utbiztos Ipolyság, Suhajda Lajos lyceumi tanár Selmecebánya, Id. Szabó István földmives Felsőszemeréd, Timár János asztalos Palást, Szabó András tései földmives Perőcsény, Pálka György kisbirtokos Korpona, Wertheimer Vilmos bérlő Lontó, Ruzsónyi János cipész Palást, Soltész János főisk. gépházvezető Selmecebánya, Ivánka István földbirtokos Palást.

Helyettes esküdtek: Lengyel J. Dávid kávé, Wollner Márk kávé, Sult Ágoston kovács, Hesz Pál borbély, Ptáček János vendéglős, Kreskó Nándor szabó, Podhragay Mihály hentes, Link Frigyes kereskedő, Prachár József bádógos, Hering István kötélgyártó, valamennyien ipolysági lakosok.

— **Házasság.** Pásztor Viktor magántisztviselő e hó 26-án tartja esküvőjét Székely Jolánnal Székely Zsigmond községi jegyző leányával Szokolyán.

— **Kikerekített kir. járásbíró.** A m. kir. minisztérium folyó évi február hó 28-án tartott tanácsában az 1890: XXIX. t.-c. 2. §-a alapján Csábrágsomos, Ledény, Darázi és Kisbácsfa u. községeket, a melyek törvénykezési tekintetben eddig az ipolysági kir. járásbíróhoz, úgy is mint telekkönyvi hatóság kerületén belül az ipolysági kir. járásbíróhoz tartoztak, továbbá Kormosó községe, a mely eddig a selmecebányai kir. járásbíróhoz, úgy is mint telekkönyvi hatósághoz tartozott, a korponai kir. járásbíróhoz, úgy is mint telekkönyvi hatóság területéhez csatolta át. Az erre vonatkozó rendelet folyó évi május hó 1-én lép hatályba. Az ipolysági valamint selmecebányai kir. járásbíróknál a rendelet hatályba léptének napján folyamatban levő polgári és büntető, peres és perenkívüli ügyek az ipolysági, illetve selmecebányai kir. járásbíróknál folytatandók és fejezendők be.

— **A kerületi munkáspénztár ülése.** Az Ipolysági Kerületi Munkáspénztár e hó 16-án Silbersten Samu alelnök elnöke mellett rendkívüli ülést tartott, melyen a választás határnapján április 27-ikét tüzték ki. A szavazás titkosság után történt. Megválasztanak a munkaadók és alkalmazottak csoportjából 60—60 rendes és 30—30 pótagot. A szavazás következő helyeken történt: Ipolyság, Szob, Nagymaros, Vámosmikola és Bakabánya.

— **Jótekonycélu hangverseny.** Vámosmikola és vidékének ifjusága e hó 24-én, (husvét hétfőjén) Vámosmikolán az Irás nagyvendéglő összes termeiben. Nyáry Alfonz báró orsz. képviselő védelme alatt hangversennyel egybekötött zártkörű tanekest rendez. A hangverseny műsora: 1. Szentirmay E. Török-magyar barátság. Nyisd ki rózsám című dalok Éneklők: Mundy Béla, Veszélák János dr., Fejes Anta, Zipszler Imre, Varga Benő, Dankó János, Katona Dezső. 2. Diákélet. Zongorán 4 kézre előadják: Sándor Zsazsa és Erdős Mátyás. 3. Komoly szavalat. Tartja; Szabó S. Zsigmond 4. Ch. Dancla: Petites Symphonics. Előadják zongorán: Albert Irénke, Horváth Sándor és Konta Dezső. 2. Monológ. Előadja: Kallós László. 6. Erdős Mátyás: Két költemény. 1. A esőrgedező pataknál 2. Törpék tánca. Zongorán előadja a szerző. 7. Tárogató szólo Előadja: Porjesz János zenekísérettel.

— **Műkedvelő színelőadás.** A bakabányai magyar műkedvelők e hó 30-ik napján, az ottani állami iskola nagytermében műkedvelői színelőadást előadás után pedig a Timár-egyletben táncmulat-

ságot rendeznek. A lista jövedelmét a város piacán álló Szentháromság szobor művészi helyfeállítására fordítják. Színré kerül. A csizmadia mint kísértet. Népszínmű 3 felvonásban. Személyek: Alpár, földesur Gajdos József, Karádi, orvos Bittner János, Sass István csizmadiamester Vallasek Béla, Örzse neje Vallasek Béla, Zsuzsi leányuk Bittner Jánosné Miska csizmadiamester Povazsan János, Kallós molnármeister Valasik János, Bálinti Miska gyánja Peticz János, Bíró Bukovinszky Vilmos, Első asszony Peticz Jánosné, Második asszony Ripcsik Anna, Hajdu Slavka János, Leány Szabó Anna. A dalokat zenével kísérik. Dankó Endre, Petrásek József, Petrásek Ágoston.

— **Az Ipartestület közgyűlése.** Az Ipolysági ált. ipartestület e hó 25-én d. u. 4 órakor, határozatképtelenség esetén e hó 30-án a városbáz kistermében tartja évi rendes közgyűlést, melynek tárgysora: 1. Jelentés a testület 1912. évi működéséről. 2. A pénztár jelentés, a felmentvény megadása. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. 3. rendes és 3. pótló eljárásági tag választása. 5. Indítványok. Az ipartestület kötelekbe tartozó segédek ugyanakkor tartják közgyűlést, melyen az 1913. évre érvényes 12. rendes és 6. pótló-kéltető bizottsági tagok megválasztatnak.

— **Életunt asszony.** Özv. Kassai Istvánné ipoly-pásztói földmivesnő e hó 18-án felakasztotta magát. Már csak élettelen hullájára akadtak. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Purim.** E hó 23-án és 24-én ülik meg zsidó polgártársaink a purim ünnepet, annak emlékére, hogy a babyloni fogságban volt zsidó népet Ahasverus király a gonoszlelkű Hámán minisztere tanácsára és fondorlatára ki akarta irani. A zsidók egyik főemberének Mordach-jának hűsége, ki a királyt gyilkosoktól mentette meg és szép Eszter hugának könyörgése kit a király mint feleségét azután trónjára emelt, elhárították a veszedelmet. Az erről szölvő több ezeréves krónikát olvassák fel minden templomban a szegényeket megajándékozzák és egymásnak ajándékokat küldenek a hívők. Estére azután mulatozással ünneplik meg ezen emléknapot mely általánosan a zsidók farsangjának ismeretes és az idén éppen a keresztények husvétjával esik egybe.

— **Erdőtűzek.** Ipolynyéken e hó 12-én Fonyó Lajos és társai erdőbirtokán tűz volt melyet 2 hold leégése után sikerült körül sáncolni. — Ugyancsak e hó 14-én és 15-én ugyanezen erdőben, más különböző helyeken az erdő újból kigyuladt, mit szintén földhányással eloltottak. — Tudósítónk szerint valószínű, hogy a tűzek gyújtogatásból keletkeznek s a kortes mozgalmakra vezethetők vissza, mert az erdő 17 „Mungó” tulajdona.

— E hó 16-án d. u. 4 órakor Ipolytölgyes község erdejéből 10 hold elégett.

— **Éhen halt uriaszony.** Ipolynyéki tudósítónk jelenti: E hó 16-án Kovács Sebestyén Endre dr. kir. tanácsos vármegyei főorvos kijött Ipolyságról Ipolynyékre, hogy a vármegye alispánjának utasítására fegyelmi ügyének elintézése végett özv. Szily Dénesné szül. Farkas Irén ovónó elmebeli állapotát megvizsgálja. A különben hiszterikus nő hetekig nem engedett lakásába a különféle zörgetésekre csak a legvégső esetben nyitott ablakot, úgy hogy a fegyelmi ügyében hozott határozatokat sem lehetett neki kézbesíteni. Már két éve van fel függesztve állásától, s ezt megelőzőleg is valószínű réme volt a gyermeknek s a szülők gyermekeiket nem engedték ovodába. A most leirt alkalommal ugy történt a dolog, hogy a főorvos zörgetésére ajtót nem nyitott az ovónó s így a főorvos a csendőrség segédkezését vette

igénybe, melynek segítségével a szobába behatolva az ágyban egy vég vonaglásban levő nőt talált. A megkísérelt orvosi élesztés már mit sem használt az ovónó félóra mulva meghalt. A hatóság emberei a házat nagyjában megvizsgálva az asztal fiókban 1133 kor 46 fillért találtak, mit őrizetbe vettek, a halottat felravatalozták s a konyhát valamint az éléskamrát lepecsételték, s az eltemetés iránti intézkedést megtették. A szomszédok vallomásai után arra lehet következtetni, hogy éhhalállal mult ki, mert már egy hete nem látták még az ablaknál sem. Az előjáróság 5 helyre adott fel táviratot, de hogy érdekelve vannak az értesítettek nem tudható, mert csak leveleiből állapította meg hogy kivel levelezett. Halálával a két év óta húzódo ovoda mizéria egy csapásra befejezést nyert.

— **Talált hulla.** A Tópaták és Selmecebánya határán levő erdőben, Gyuricza Mátyás napszámos egy, már oszlásnak induló női hullát talált. A rendőri nyomozás megállapította, hogy az illető özv. Arnák Józsefné, Zorvan Mária tópataki lakos, ki a mult év december 20—22-ike között tavozott hazulról s azóta nyoma veszett. Halálát megfagyás idézte elő.

— **Üzelmek a gazdák rovására.** Gazdáink nem képzelhetik, hogy a tavalyi esős ősz következtében mily nagy tömegben hoznak az idén forgalomba részint jóhiszeműleg részint tudva csekélyebb értékű, sőt egészen értéktelen magféléket. Minél alacsonyabb áron kínálják, annál biztosabb, hogy például a répamag, melyből a hírhedt bizenci hibás, selejtes áru több ezer zsákkal van a vidéken elhelyezve. legtöbb esetben dohos és általában igen rozsol csirázik, sőt az északnémetországi között is van ilyen elég az idén. Ami pedig a lóherét illeti, köztudomású, hogy a mult napokban érkezett Fiumén át Magyarországra mint egy 20 vagon olasz rosteelja, melynek az a hivatása, hogy honi lóhere közé kevertessék. Nem is szólva a lucernáról, melyre név. az „Erdelyi Gazda” szaklap március 16-ik számában is megírta, hogy a teljes értékű lucerna nagy tömegben került Bécsből magyar vidéki kereskedőkhöz. Jó lesz tehát nagyon vigyázni, maradjunk meg a régi megbízható cégekkel és ne ijön föl se kereskedő, se gazda az említett igen alacsony ajánlatoknak, melyeknek célja nem egyéb, mint a hasznavehetetlen portékán akármilyen áron tuladni. Ha a gazdáink nem elég óvatosak, akkor nagy bajok lesznek és csodákat fognak ez évben tapasztalni.

— **Elgázolt gyermek.** Drégelypalánkon e hó 19-én Bottka János ipolyhidvégi lakos kocsija elé futott Wilt Vince 4 éves kisfiú és oly szerencsétlenül esett a lovak közé hogy az egyik ló, éles patkójával a gyermek fejére lépett. A fiút az ipolysági kórházba vitték, állapota súlyos.

— **Parcellázott holtkezi birtok.** A besztercebányai káptalan birtokában levő hontnádasi nagybirtokot, mint értesülünk, hetven hontnádasi kiscgazda 480 ezer koronáért megvette. A finanszírozást a „Budapesti Altruistabank” eszközözi.

— **Halálos baleset.** Pomozi Bálintipolybéli földművest e hó 16-án lova oly szerencsétlenül rugta meg, hogy belső elvérzés következtében meghalt.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A Kereskedelemügyi m. kir. miniszter a Lévától-Bakabányáig illetőleg Egeger és Lévától Zsitvafödémésig illetőleg Nagysurányig vezetendő helyi érdekű vasut kiépítését tervező érdekeltség által kiküldött végrehajó bizottságának Lévától Bakabányáig illetőleg Egeger és Lévától Zsitvafödémésig illetőleg Nagysurányig vezetendő szabványos nyomtávu helyi érdekű vasutvonalra kiadott s megújított előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabította.

— 500 cigaretta egy óra alatt. Azok, akik maguk töltik cigarettájukat s így jól ismerik a cigaretta csinálását unalmas és időrabló voltát, bizonyára örömmel fogják a sorokat olvasni. Egy angol mechanikus elmés szerkezetű gépet talált fel, melynek segítségével 500 cigaretta hüvelyt lehet egy óra alatt megtölteni. A találmányra Radó Béláné kassai dohánytöszdésze kapta meg az egyeduralmas jogot. A gép ára 5 korona s kapható 2, 3 és 4-es számú nagyságban. A gyorstöltő cigarettagépet Radó Béláné dohánytöszdésze tulajdonos (Kassa, Deák Ferenc utca 18.) utánvét vagy az összeg előzetes beküldése mellett küldi szét.

■ Szalmatűz. Alsófégyverneken mult hétfőn nagy mennyiségű szalma és takarmány elégett. A kár 600 k. mely biztosítás folytán megtérül.

— Betörés. Varga István perőcsényi lakos Fischmann Bernát ugyanottani lakosnak álkulcsal felnyitott kamrájából 153 kor. értékű lóhere magot lopott el.

— Magyar hitszónoklat. Schlesinger Samu dr. rabbi e hó 22-én szombaton délelőtti istentiszteleten magyar hitszónoklatot tart.

— Tavaszi vetőbűkkönyv arankamentességére államilag ólomzárt lóherét, lucernát, nyulszapukát valódi Quedlinburgi takarmány répamagot szuperfosfátot, kálisót chilisalétromot jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart Berczeller Márton Ipolyság. 1-5

B Ö K V E R S E K.

Itt a tavasz, itt van itt,
Meséljünk hát valamit.

Elmult a hó, elmúlt a sár,
Porten gerben fűrödünk már.
Majd öntöznek még valaha,
Ha beüt a kánikula,
Addig port nyelhetsz barátom,
Ezt ingyen adják Ipolyságon.

A földön kezd nőni a zöld teppich,
Az öreg dívathoz nem ért — nebbich.
Külömben tudná, hogy az idén
Sári, Klári, Mária, Eliz és Irén
Vöröset hord. Ez lesz a sikk
Akár napfényben, akár esik.
Vörös a kalap, ploróz meg struc
Cipő meg szallag és minden mit trucc
—Ból és pukkasztásra hord a nő,
Idén vörösből tündöklő.

A naptárban
A Sándorok és Józsefek
Egymáshoz közel estenek
Egymást megtraktálják
És finoman megtraktálják.
Persze sok jó barátot is,
Bár akad köztük ki hamis.
E héten tehát:
Fellendült a sörkereset
Szendvicsgyártás és sonkaszelet.
Elfogyott sok ringli, ajóka
Torta, puszlerli; volt ivás, móka.
És ha megfogamzik a jónak fele
Mit Sándorba, Józsefba kívántak bele.
Akkor még számos éven át
Adhatnak sok finom traktát,

Glosszór.

Tartóssága, ruganyossága, eleganciája
utólérhetetlen!

Ipolysági piaci árak

március 21.

	K. f-től	K f-ig
Buza	20 20	21 —
Rozs	17 —	17 60
Árpa	16 —	18 —
Zab	20 —	20 —
Tengeri	16 —	16 —
Burgonya 1 méter	6 —	
Lud (kilonként)	1 60	
Tyuk (páronként)	2 80	
Csibe (páronként)	2 40	
Tojás 1 darab	5	
Marhahus 1 klgr.	1 68	
Borju hus 1 klgr.	2 —	
Sertés hus 1 klgr.	1 76	

64. 1913. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végreh. az 1881 évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vámosmikolai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 181. számú végzése következtében Szabó Sándor dr. ügyvéd által képviselt Schmeideg és Grünstein cég javára 273 k. s jár. erejéig 1913. évi január hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2900 kor. 40 fillérre becsült következő ingóságok u. m. butorok, üzletberendezés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a vmikolai kir. járásbírósnak 1913. évi V. 181. számú végzése folytán 12 korona kamat és eddig összesen 80 kor. 55 fill.-ben bírósággal már megállapított költségek erejéig Szob községben leendő megtartására 1913. évi március 26-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsőron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §. értelmében ezek javára is elrondeltetik.

Kelt Vmikolán, 1913. évi március 2-ik napján.

SZABADHÁZY ISTVÁN
kir. bir. végrehajtó.

Figyelem!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a már több éve létező

kelmefestő, vegytisztító és
fehérnemű mosó intézetem

ujjonan berendezve azt a főtérre a Schük-félé házban március 1-től át-hel-aztem.

Mért is ugya vidéki, mint a helybeli megbízatásokkal március 1-től a Schük-félé házban kérem fölkeresni. Pontos és jó munkáról biztosítva további szives pártfogásukat kérem

kiváló tisztelettel
HESZ GÉZA
kelmfestő és tisztító.

1181. szám.

1913. urb. sz.

Hirdetmény.

Az ipolysági kir. törvényszék, mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a kiskéri 175. számú tjkvben irt A. I. 4-7 sor 73.178.325. és 470. hrzisz. „Gincze oldal” „Kövesd” „Cserkereszt” „Tókehányás” nevű Hontkiskér volt urbéreseinek közönsége javára tulajdonjogilag bejegyzett közös legelő egyénileg leendő felosztása iránt beadott kérvény folytán az 1890. évi 20326. I. M. számú rendelet 46. illetve 5 és 6. §-ai értelmében a helyszínen eszközözlendő nyomozás megtételére Dégel Ferenc kir. törvényszéki bíró kiküldetett és egyidejűleg az eljárás foganatosítására határnapul 1913. évi április hó 14-ik napjának d. e. 10 órája Kiskér községben a községi bíró házához kitűztetik, mely határnapra és helyre a fentebb jelzett közös legelőre nézve jogosult felek oly hozzáadással idéztetnek meg, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés nélkül érdekeik képviselőitől gondoskodjanak.

Kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

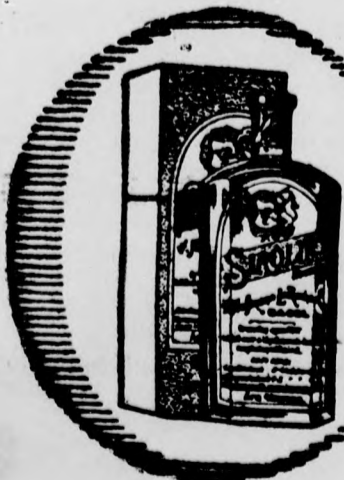
Ipolyságon, 1913. március 14.

Martinovics István s.k.
elnök.

Degel s. k.
előadó.

A kiadmány hitelül:

F r i m l
kiadó.

Sirolin "Roche"

biztos hatású tartós köhögésnél,
a légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál.
Influenza és tüdőgyulladások után a jóízű
Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az összes
ártalmas következményektől. SIROLIN "Roche" oldólag és
fertőtlenítőleg hat; elősegíti az etvágyat és emésztést.
Sziveskéjük a gyógytérakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

Köhögés

és rekedtségnél, tüdőkatarrus, vagy
számárhurutnál az emberek millióia

KAISER-féle mell- karamellát

használják a három fenyő jelzéssel.

6050 közjegyzőileg hitelesített
bizonyítvány orvosok és
betegektől, tanuskodik a
::: biztos eredményről. :::

Könnyen emészthető és
igen jó ízű bonbonok

Csomagja 20 és 40 fillér. ::: :::
::: ::: ::: Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban
::: és drogeriában. :::

Csődválasztmányi hirdetmény.

Alulírott, mint néhai Darmek Soma volt korponai fakereskedő hagyatékának csődtömeggondnoka ezennel közhírré teszem, hogy a csődleltár 1-13 t. a. felvett irodaberendezés (Wertheim pénzszekrény) 159 k 30 fill, becsértékben, 65-66 t. a. felvett bor és rum 38 k becsértékben, 77-78 t. a. felvett arany óra és lánc 114 k becsértékben 86-87 t. a. felvett gözcséplőgép garnitúra felszereléssel 3116 k 50 f. becsértékben 195-253 t. a. felvett különböző faárúk és pedig vegyes méretű fűrészelt és faragott tölgyfa és puhafa, kerékvetők, fűszlopok, talpák, bányafák, kisoszlopok, dongadeszkák, távirtdoszlopok, szőlőkarók, czeresznye és topolyfa, 130 db vegyesméretű gömbölyű tölgyrönk, kátrány, vasgerenda és vasuti sín 2200 kg. ölfaméró, szivattyú, vasuti kocsi, vashenger, öregvasak, köszörűkó állványokkal 381 folyó méter deszkakerítés és 113 folyóméter sodrony kerítés, a közadós faterlepen levő 2 felépítmény beépítéséből származó jogok, 84 □-öl területű lábas fészer, 250 □m területű deszkafészer tölgy lábgerendával, tölgyoszlopokkal, lécczeve deszkaalapra kátránylemez födéssel, mel 195-253 t. a. felvett ingók becsértéke 10669 k 56 fillér, továbbá a csődleltár 89. t. a. felvett 2 drb budapesti nyomda részvény egyenként 20 k névértékben végül a csődleltár 319, 330, 338, 387, 390, 391, 393-399, 405, 411, 413, 416, 419, 425, 427, 428, 433, 434, 437, 444-448, 450, 454, 457, t. a. felvett bagatell követelések Korponán néhai Darmek Samu lakásán és folytatólag faterlepen 1913 évi március hó 27-én d. e. 8 órakor nyilvános árverésen eladatnak.

Árverelni szándékozók kötelesek a becsár 10% át készpénzben bánatpénzül lefizetni. A tett ígéretek felett a csődválasztmány azonnal határoz,

Azon árverelő, kinek ajánlatát a választmány elfogadja, tartozik a vételárát a csődtömeggondnok kezéhez s a vételi illetéket is azonnal készpénzben lefizetni s a megvett tárgyat azonnal átvenni. Minden a késedelemből eredő kár vevőt terheli, ha a vevő a vételárát azonnal le nem fizetné, azon tárgyra az árverés folytatattatik, de a vevő teljes kártérítéssel tartozik s bánatpénzét felétlenül elveszti.

A csődválasztmány, a tömeggondnok, vagy a tömeg az eladott tárgyak minőségéért, mennyiségéért a becsérték helyeségeért szavatosságot nem vállalnak, ugyszintén a követelések valódisága fennállása behajthatósága tekintetében szavatosságot nem vállalnak a szavatosság minden tekintetben ki van zárva.

A leltár másolatát alulírt csődtömeggondnok kívánatra megküldi s az eladásra kerülő ingók a megjelölt helyen bármikor megtekinthetők.

Ipolyságon 1913 évi március 12-én.

Dr. Födes Bernát
ügyvéd csődtömeggondnok.

Szuperfosfát

thomassalak chilisalétrom

- és kálisót jutányosan -

ajánl és állandóan rak-

táron tart

Berczeller Márton

Ipolyság.

Eladó

Lévához igen közel, Hontmegye területén egy, évente **6000 - 7000 korona összeget** jövedelmező

korcsmaüzlet

a hozzá való összes felszerelés és borokkal együtt. A korcsmához cseréppel fedett marha állóhely s egy szép gyümölcsös kert is tartozik.

Érdeklődőknek felvilágosítást ad:

Dr. Vlesek Ferenc

ügyvéd LÉVÁN.

2-2

291. szám.

Termelt fenyőfa eladása.

A selmecebányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola kisiblyei tanulmányerdejében áterdölés útján lekérgezve termelt és máglyázott

173 drb. 21-687 m.³ 14-19 cm. középátm. vörös fenyőszálfa,

370 drb. 7 cm középátmérőn felüli vörösfenyő rudfa,

47 drb. 8-517 m.³ 11-16 cm. középátmérőjű lucfenyő szálfa és

240 drb. 7 cm. középátmérőn felüli lucfenyő rudfa

folyó évi április hó 15-én d. e. 10 órakor a helyszínén, zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 530.00 Korona; bánatpénz 53.00 Korona.

A zárt írásbeli ajánlatok folyó évi április hó 14-én este 6 óráig a főiskola erdőhasználati tanszékének címére küldendők, ahol egyuttal az árverés és szerződési feltételek is megtekinthetők.

Selmecebányán, 1913. évi március hó 1-én.

A főiskola ezidőszerinti rektora:

Dr. Barlan.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

Butoresarnok Szövetkezet

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, VIII., József-körut 28. szám. (Bérkocsis-utca sarkán),

Budapest VIII. ker. Üllői-ut 18. állandó

Lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel nyolc órától este nyolc óráig.

Belépti díj nincsen.

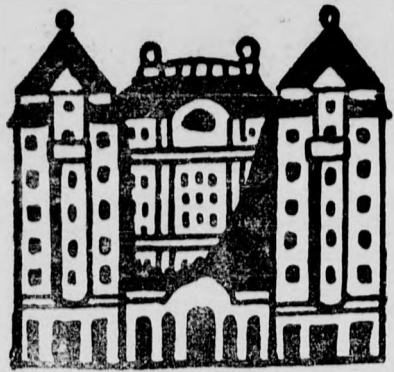
Butort vásárlók figyelmébe!

ROTH REZSŐ műasztalos modern lakberendező

Ujpest.

Király u. 12 szám.

Ajánlom raktáron levő készbutoraimat. Tervek vagyis megrendelések, rajzok után is igen **pontosan, száraz elsőrendű anyagból, jótállás** mellett készítettnek. Ipolyságon már egy példány esetleg megtekinthető a kiadóban megtudható cím alatt. Ujpesti Ipartestületi szövetkezetnél butoraim állandóan ::: ::: ::: ::: ::: kiállítva találhatók. ::: ::: ::: ::: :::

Grand Hotel **ESPLANADE** Nagyszálloda

Budapest, III., Zsigmond-utca 38-40, a Szt. Lukács- és Császár-fürdővel szemben.
(A Rózsadomb parkos tövében).

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült *hatemeletes szálloda* pazar fényvel berendezett **250 szobával**. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás. Liftek, külön olvasó-, társalgó-író-szobák stb. **Elsőrangú étterem és kávéház**. Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok. Villamos közlekedés minden irányban. Mérsékelt polgári árak. Uri és női fodrász a házban. — Szives párfogást kér **Pallai Miksa** igazgató-tulajdonos.

Telefon 130-35.

Nőknek

a legszegényebb konyhában, mint a legfényesebb palotában egyaránt vigyázniuk kell az egészségükre, mert a feleség, az anya

nélkülözhetetlen

a család egyensúlyának fentartására. A nők altesti tisztasága szoros összefüggésben van egészségükkel és feltétlenül fontos, hogy

mindennapi

toiletjük kiegészítő részét képezze a lysoform alkalmazása. A kényesebb testrészek mosásához és öblítéséhez — szóval az intim

toiletthez

használnak a nők langyos vizet, melyhez kevés lysoformot öntsenek. Így tisztító és fertőtlenítő szert használnak egyszerre. A

LYSOFORM

megóv számtalan fertőző vagy ragályos betegségtől, megszünteti az izzadságot és a néha fellépő kellemetlen illatot. Tegyen a lysoformmal kísérletet. Eredeti üveg **8 fillér** minden gyógyszerárban vagy drogériában. Esetleg oly helyen, hol ily üzletek nincsenek, oda közvetlen is küldünk lysoformot a pénz előleges beküldése esetén.

250 grammos üveg **1.60 K.**
500 " " **2.80 K.**
1000 " " **4.60 K.**

Kérje tőlünk az

Egészség és Fertőtlenítés
című érdekes könyvet, melyet ingyen és bérmentve küldünk.

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyszereti gyára Ujpesten.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez,

Rézkénporral poroz és

Bagollal öli a szőlómolyt:

mert a **FORHIN** a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerő-levél tanúsága szerint mindenütt a legnagyobb meglepéssel használják. A

FORHIN-nak nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és biztosan pusztítja a perenoszpórákat; egy kész anyag, főalkatrésze rézgálic tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele: használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben Californiai lét, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre rovarenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogyó övet az összes kártékony rovarok elfogására. Laurinat a rovarok ellen nyári védekezésre Lauril Karbolineumot a rovarok elleni téli védekezésre. Lauril oltóviaszt az oltványok nemesítésére, Ichneumint a zsenge virágok permetezésére. Nicotin Quassia-kivonatot falkolák permetezésére. Topomort mezei egerek pusztítására. Pampilt rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár
BUDAPEST, VI., Váci-ut 93,

valamint képviselője: **NEDECZKY és TÁRSA** Balassagyarmat.

I-szor kevesebb a gond,
II-szor kevesebb a munka,
III-szor kevesebb a munkabérek

Az iskola utcában lévő volt

Farkas-féle ház

azonnal bérbe adó, esetleg szabad kézből eladó.

Bővebbet

GANSEL ÁRMIN úrnál
Ipolyságon.